

Dovolává-li se stížnost v tom směru zákona ze dne 31. ledna 1922, č. 40. Sb. z. a n., který v § 1., odst. 2., lit. f) 2. věta ustanovuje, že může býti zapsán do seznamu advokátů se svolením ministra spravedlnosti i ten, kdo vykonal advokátní zkoušku po 28. říjnu 1918 mimo území republiky československé, jestliže v době zkoušky nebylo jí lze vykonati na území, ve kterém se o zápis žádá, tedy nelze z předpisu tohoto pro otázku domnělého nároku na nostrifikaci v cizozemsku složené zkoušky soudcovské nic vyvoditi; neboť jednak vztahuje se celý uvedený zákon toliko na advokáty, nikoliv však na soudce nebo kandidáty stavu soudcovského, jednak nelze cit. jeho předpisu již proto použiti analogicky na poměry kandidátů stavu soudcovského, poněvadž cit. předpis ten má zřejmě povahu předpisu výjimečného; ostatně i cit. předpis váže zápis do advokátní listiny na svolení ministra spravedlnosti a neposkytuje dotyčnému žadateli právní nárok na to, aby svolení to bylo uděleno.

Zajištění bytu pro státní úředníky dle § 13. zákona ze dne 11. července 1922, čís. 225. Sb. z. a n.

Podle tohoto § smí se byt, obývaný v době vyhlášení tohoto zákona státním zaměstnancem, uprázdní-li se tím, že zaměstnanec byl služebně přeložen do jiné obce, pronajmouti jen státnímu zaměstnanci, kterého úřad označí, bylo-li vlastníku domu nebo jeho zástupci dříve, než obdržel výpověď z bytu, dodáno rozhodnutí úřadu, kterým se byt zajišťuje pro státního zaměstnance.

Z ustanovení toho jest patrno, že zákon dovoluje zajištění bytu jediné za předpokladu, že státní zaměstnanec byl služebně přeložen a že toto přeložení stalo se do jiné obce. Vystěhuje-li se tedy státní zaměstnanec, byt obývající, z obce z jiné příčiny, než z důvodu služebního přeložení nebo uprázdní-li se byt pouhým přestěhováním se zaměstnance z jednoho do jiného bytu v téže obci, není zajištění bytu tohoto zaměstnance ve smyslu zákona přípustno; nález Nejv. spr. soudu ze dne 13. června 1923, čís. 10.361.

Dr. Št. Benko:

Rozhodnutí N. Spr. S. R. Č. S.

Vyměřování zaopatřovacích požitků na Slovensku.

Stěžovatel domáhal se zvýšení pense, resp. jejího propočtení i za dobu, po kterou byl nepřiměřeně kvalifikován. Nejvyšší správní soud v nálezu ze dne 23./V. 1923 čís. 8731 1. setrval při právním názoru vysloveném v nálezu ze dne 25. listopadu 1922, č. 14.854. a v nálezu ze dne 28. května 1923, čís. 8450, dle něhož rozhoduje vzhledem na nařízení ministra plnomocníka republiky československé pro správu Slovenska ze dne 30. prosince 1918 č. 12. Sb. z. a n. z r. 1919, vydané na základě § 14. zákona ze dne 10. prosince 1918 č. 64. Sb. z. a n. generální finanční ředitelství v Bratislavě ve všech věcech finančních

a tedy i ve věcech týkajících se úřadů finanční správy a osob u ní zaměstnaných, pokud nebudou ministerstvu financí zvlášť vyhrazeny, na místě ministerstva financí a tedy konečně.

Rozhodování o pensijních záležitostech úředníků finanční správy na Slovensku nebylo ministerstvu financí dle dopisu jeho ze dne 16. září 1922 č. 68.866/5193-II B/5 a vyhrazeno. 2. co do nedostatečné kvalifikace zaviněné nemocí vyslovil toto: Právní institut časového postupu do požitků vyšší hodnostní třídy zavedený do úřednického práva služební pragmatikou a prohloubený zákonodárstvím popřevratovým měl vyrovnati, jak z důvodové zprávy ke služební pragmatice plyne, alespoň v materiálním ohledu nerovnosti, které se v postupových poměrech státních úředníků s ohledem na princip systemisační vyvinuly a měl jim automaticky zabezpečiti určitou nejnižší výměru požitků. Institut ten vyhradil státním úředníkům právní nárok na zmíněné materiální výhody, spojené před tím pouze s povýšením do vyšších hodnostních tříd a stanovil určité předpoklady, při jejichž splnění dostaviti se mají výhody ty. Úřad při rozhodování o vzneseném nároku na přiznání časového postupu omezen jest pouze na zjištění, zda předpoklady zákonem požadované jsou v daném případě splněny a je-li tento nárok po právu (služ. prag. § 55.). Jedním z předpokladů pro přiznání časového postupu jest dle § 51. odst. 4. služ. prag. a contrario aspoň dobrá kvalifikace úředníková. Zákon v § tom stanoví, že kvalifikace »méně přiměřená« a »nepřiměřená« překází časovému postupu a že léta, pro která dána byla tato kvalifikace, nejsou započitatelná pro časový postup. Tato právní zásada převzata byla v celém svém rozsahu jak do § 1. zákona o připočtení válečných let ze dne 23. července 1919 č. 457. Sb. z. a n., tak i do § 1. zákona o propočtení služební doby ze dne 9. dubna 1920, č. 222. Sb. z. a n. a § 25. prováděcího nařízení k němu ze dne 22. prosince 1920 číslo 666. Sb. z. a n.

Z toho, co předesláno, plyne, že úřad v řízení předcházejícím rozhodnutí o přiznání časového postupu, resp. prepočítání služební doby může a má v příčině zákonného předpokladu kvalifikace zjistiti pouze skutečnost, jakou kvalifikaci vykazuje úředník nárok uplatňující za časové období v úvahu přicházející a že nemůže ba ani nesmí při rozhodování zkoumati, z jakých premis vzešel celkový posudek o služební způsobilosti a schopnosti dotyčného úředníka.

Zabrání budov dle zákona ze dne 12./8. 1921 ai 304.

(Z nálezu Nejv. správního soudu ze dne 28./5. 1923 ai 9286/23.)

Podle § 1. odst. 3. č. 5. uvedeného zákona jsou ze zabrání vyloučeny stavby, pro které bylo uděleno povolení k užívání po 1. lednu 1919. Zákon mluvě o povolení k užívání předpokládá zřejmě formální prohlášení příslušného úřadu vydané po předepsaném řízení, že lze stavby používat. Nestalo-li se tedy prohlášení takto kvalifikované do 1. ledna 1919, jest zabrání vyloučeno, třeba byla stavba již před 1. lednem 1919 dokončena a třeba jí bylo před tímto dnem skutečně používáno.

Substitut ustanovený suspendovanému městskému policejnímu kapitánu jest placen městem (Slovensko).

Župan dle § 90. lit. a zák. čl. XXII : 86. suspendoval městského policejního kapitána a zastupováním a vedením agendy až do doby zakončení discipl. řízení pověřil úředníka jiného B. Úředník ten má být placen od obce. — Stížnost města, nedotýkajíc se právního názoru, podle něhož město jest povinno ze svého platiti služební požitky svého městského funkcionáře, namítala, že B. dosazovacím aktem županovým, jenž ho pověřil substitucí suspendovaného městského policejního kapitána, nestal se funkcionářem města, nýbrž zůstal funkcionářem župy, neboť jej město nepověřilo touto substitucí, ani nedalo k substitučnímu opatření županovu souhlasu, město není povinno snášeti služebních příjmů substituta městského policejního kapitána, ježto ani k tomu nedalo souhlasu, ani mu župan ve svém substitučním opatření této povinnosti neuložil, a povinnost ta nestává, poněvadž město musí poskytovat suspendované síle do vyřízení disciplinárního řízení část platu a po skončení disciplinárního řízení po případě vše na plné požitky doplatiti (§ 101. zák. čl. XXII : 1886), neboť podle organizačních statutů (§ 64. téhož zákona) je systemisované jen jedno místo kapitánské a ve městském rozpočtu jest jen jeden kapitánský plat preliminován.

Nejvyšší správní soud stížnost nálezem ze dne 25./VI. 1923, číslo 11.205 zamítl.

Podle § 63. (2.) zák. čl. XXII. : 1886 jest městský policejní kapitán členem představenstva města s regulovaným magistrátem. Jakožto takovému funkcionáři města, třebaš jeho dosazení bylo vyhrazeno županu (§ 69./2. cit. zák.), přísluší mu od města fixní služné (§ 65./1.) určené statutárně. Je-li městský policejní kapitán z důvodů nařízeného proti němu disciplinárního řízení (§ 91./1. druhý odst.) suspendován (§ 93./1.), obsadí se zatímne jedno místo cestou substituce (§ 93./2.) a přísluší županu, aby učinil toto substituční opatření (§ 84./1. a 2.). Byl tudíž župan oprávněn, aby z vlastní pravomoci za suspendovaného policejního kapitána ustanovil substituci jinou vhodnou osobností. Této substituce nesmělo podle uvedených zákonných předpisů opatřiti ani město samo ani k svému opatření nepotřeboval župan souhlasu města. Již z toho zřejma jest bezdůvodnost námitek, kteréž spatřují nezákonnost rozhodnutí v tom, že substituta neustanovilo si město samo a že ani nedalo souhlasu k substitučnímu opatření.

2. Pokud běží o námítky další, třeba míti na zřeteli, že po rozumu svrchu citovaných §§ 93. a 84. šlo o obsazení služebního místa městského funkcionáře, třebaš jen dočasné, a že tento městský funkcionář náleží do kategorie městských zaměstnanců, kteří jsou honorováni od města fixním služným (§ 65./1. zák. čl. XXII : 1886). Úřad tudíž právem vycházel z názoru, že městu přísluší hraditi služební požitky svého třeba jen dočasného zaměstnance — a v souhlasu se zákonem městu uložil, aby dostálo svému veřejnoprávnímu závazku ku placení těchto služebních požitků.

Z uvedeného jest patrné, že město nemusilo teprv projevovati souhlas s placením, když plat příslušel po zákonu bezvýhradně, ze závazku, který po zákonu plyne z opatření substitučního, nemusil župan městu teprv ukládati ve výnosu nařizujícím substituci a že konečně materiální důsledky tohoto závazku, ať jsou jakéhokoliv způsobu, nemohou město závazku toho zbaviti, když takovýto účinek jim žádnou normou není přiznán, při čemž ostatně nedoznávají porušení ani zmíněné organizační statuty, pokud bylo jimi systemisováno jen jediné místo policejního kapitána, ani zásada, že obecní výdeje mají pohybovati se v rámci schváleného rozpočtu (§§ 122. et seq. zák. čl. XXII : 1886), neboť ve skutečnosti nejsou obsazena dvě místa městského policejního kapitána, nýbrž toliko jedno, na němž působí substitut, poněvadž bylo dočasně uprázdněno (§ 84./1.), požitky suspendovaného kapitána pak nemají povahy služného, nýbrž jsou jen alimentací (§ 104./1.), a na případně nutné překročení rozpočtu výslovně pamatuje předpis § 128. posléze cit. zákona tím, že připouští ustanovení dodatku k rozpočtu již schválenému.

Proti nařízení referátu min. školství a nár. osvěty, aby správní výbor župní zahájil proti učiteli ve škole konfesní ve smyslu § 24. zák. čl. XXVII : 1907 disciplinární řízení, není stížnost k Správnímu soudu přípustná; rovněž ne proti výroku o suspensi a zastavení státních příplatků; stížnost lze podati proti nálezu disciplinárnímu (nález ze dne 25. VI. 1923, čís. 11.202).

Honební právo na Slovensku.

O pronájmu honebního práva sluší v obecním zastupitelstvu hlasovati dle jmen. Nález Nejv. spr. soudu ze dne 26. VI. 1923, čís. 5856/23.

Podle § 3. zák. čl. XX : 1883 sluší při pronájmu obecní honitby postupovati podle § 110. zák. čl. XVIII : 1871, resp. podle nastoupivšího po této stránce pozdějšího předpisu § 120. zák. čl. XXII : 1886, podle něhož pronájem obecní honitby má státi se veřejnou dražbou, jejíž podmínky, vyvolací cenu i výsledek, schvaluje obecní výbor.

V § 59. zák. čl. XXII : 1886 se striktně stanoví, že, jedná-li se v obecním výboru o smlouvách obec zatěžujících, je předseda povinen vždy naříditi hlasování podle jmen.

Že by pronájem honebního práva náležel mezi smlouvy takového druhu, stížnost nenamítá.

Stížnost ovšem namítala, že hlasování podle jmen nebylo zapotřebí, neboť obojí usnesení obecního zastupitelského sboru stalo se jednomyslně, kdežto poslední odstavec § 59. zák. čl. XXII. z roku 1886 vztahuje se jen na případy, ve kterých zastupitelský sbor nerozhodl jednomyslně. To prý vysvítá i z nařízení maďarského ministerstva vnitra č. 110.754/1897 a č. 69.673/1889, kteráž ustanovují, že když se usnesení shromáždění zastupitelského sboru jednomyslně vyneslo a když jsou přítomní svými jmény výkázáni, pomnutí odhlasování podle jména není příčinou zmatečnosti. Mimo to usnesení obecního zastupitelského sboru, kterým byly určeny dražební podmínky, i z té příčiny nemůže býti bráno v odpor, ježto bylo v celém obsahu přijato shromáždě-

ním obecního zastupitelského sboru, když schválilo výsledek dražby (nař. mař. min. vnitř. č. 5183/1891).

Tyto výroky jsou vesměs rozhodnutí, vydaná v konkrétních správních sporech (viz Sbíрку zásadních rozhodnutí správních str. 246), jimž se nedostává pravotvorného charakteru.

Stejně i náleze ze dne 7. VI. 1923, čís. 9678.

Obecní notáři na Slovensku. Nárok na byt.

Z nálezu Nejv. spr. soudu ze dne 28. VI. 1923, č. 11.424.

Podle zákona čís. 211. Sb. z. a n. z roku 1920 zastávají úřad obecních a obvodních notářů na Slovensku úředníci státní (§ 1.), kteří jsou podrobeni služební pragmatice a všem zákonům a nařízením, kterými jsou v ostatních částech republiky upraveny služební a zaopatřovací požitky státních úředníků (§ 3.).

Osobní náklad na ně nese dle § 14. stát. Obec je toliko povinna přispívat k částečné úhradě nákladu tím, že podle dosavadních uherských předpisů poskytuje notáři byt neb odvádí pokladně státní příbytečné.

Nárok na služební požitky má tudíž notář nikoliv proti obci, nýbrž jedině proti státu a věci státu je také, aby donutil obec, by splnila svou přispívající povinnost podle § 14. zákona ze dne 22. března 1920, čís. 211. Sb. z. a n.

Tato povinnost obce není normována tak, že by ji zavazovala za všech okolností poskytnouti notáři *naturální byt*, nýbrž může, jak již řečeno, splněna býti také tím, že obec odvede do státní pokladny příbytečné za notáře. Volba toho či onoho způsobu plnění jest podle § 14. citovaného zákona i podle příslušných předpisů uherských v něm dovolávaných (je to zejména § 1. zák. čl. LX. z roku 1913), zřejmě vyhrazena obci, takže se nesrovnává se zákonem všeobecné tvrzení naříkaného rozhodnutí, že obec jest povinna poskytnouti notáři *naturální byt*.

Spolkové právo. Zákaz vytvoření spolku.

V nálezu ze dne 27. VI. 1923, čís. 14.842, Nejv. spr. soud vyložil § 113. ústavní listiny takto:

V odst. 1. praví se tu doslovně: »Výkon práva spolčovacího — tedy jistě i zřizování spolku nového — upravují *zákony*.« Mluví se tu všeobecně o zákonech vůbec a není tu jmenován žádný speciální zákon, zejména tedy ne speciální zákon spolkový. Ježto ústavní listina jest také zákonem, vztahuje se přirozeně ustanovení toto také na ni, a tedy také na její předpis § 113., odst. 2. Kdyžte pak podle tohoto ustanovení může býti spolek rozpuštěn, byl-li jeho činností porušen veřejný pokoj a řád, nelze o tom pochybovati, že stejná činnost, kterou nově tvořící se spolek svými předloženými stanovami za svůj program prohlašuje, jest také dostatečným důvodem pro zákaz jeho vytvoření.

Zrušenie služobného pomeru.

1. Podľa dekrétu sťažovateľa: J. B. okolného notára, bolo jeho menovanie do štátnej služby výslovne označené jako dočasné (prozatýmne). Takéto dočasné menovanie však je jako to už z nadpisu paragrafu 10. služobnej pragmatiky ide na javo (Srovn. »Prozatýmnná služba«) práve menovanie s výhradou odvolania, takže označenie menovania za »dočasné« a menovanie s výhradou odvolania sa pojmove úplne kryje.

Následkom toho nemôže sa pokladať jeho menovanie za trvalé a definitívne.

Menovanie, jaké má na mysli § 4. zákona 211/1920 a § 4. nariadenia č. 383/1920, je práve oným aktom, ktorým sa pomer štátneho úradníka zakladá, a ktorý teda jedine podľa predpisu služobnej pragmatiky môže byť posudzovaný; pozná-li však služobná pragmatika dočasné menovanie, mohol byť aj sťažovateľ menovaný úradníkom dočasným, a jako takému, mohol byť podľa § 10. služ. pragmatiky zrušený služobný pomer aj v tom páde, keď by bol preukázal, že podmienke v príčine složenia zkúšky zo štátneho jazyka vyhovel.

(Nález č. 16.800/1923.)

Neprevzatie do štátnej služby zamestnanca býv. uhorského štátu.

Zákon č. 269/1920 Sb. z. a n. obsahuje v § 6. ustanovenie o tom, jako treba nakladať s tými úradníkmi, ktorí sice podali včas žiadosť za trvalé ustanovenie vo službách štátu čs., o ktorých však príslušný úrad vyslovil (§ 6., odst. 3.), že ich neprijíma do služby tohoto štátu; v § 7. jedná cit. zákon o oných úradníkoch, ktorí u štátnych úradov býv. uhorského štátu na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi boli ustanovení býv. uhorským štátom a stanoví v odstavci prvom § 7., že ustanovenie § 6. platí aj pre týchto úradníkov; v odstavci druhom tohože § však predpisuje dôvody prepustenia týchto úradníkov bez jakýchkoľvek nárokov. Z doslovu § 7. cit. zákona plynie teda celkom nepochybne, že okolnosť, že sa zamestnanec, ustanovený bývalým štátom uhorským, dopustil trestného činu proti bezpečnosti štátu československého, má právny význam len pre použitie odstavca druhého § 7.

Keďže napadnuté rozhodnutie obsahuje len výrok o tom, že žalovaný úrad neprevzal sťažovateľa, jako nesporne úradníka ustanoveného bývalým štátom uhorským, mohol sa žalovaný úrad právom dovolávať krome § 6. ešte aj odstavca prvého § 7.

2. Zo zákona č. 269/1920 Sb. z. a n. nemôže sa dovodiť, že by úrad, ktorý neprijal úradníka býv. uhorského štátu do služieb štátu čs., bol povinný, aby už v tom istom úradnom akte, ktorým vyslovil, že úradníka do služieb štátu neprijíma, súčasne rozhodnul aj o tom, či a pokiaľ má neprijatý úradník v základe tohoto zákona nárok na zaopatrovacie požitky.

(Nález č. 16.707/23 zo dňa 16. októbra 1923.)

Prevzatie do štátnej služby.

Právny názor sťažnosti, že splnenie podmienok v § 5., odst. 3. nariadenia 428/1920 Sb. z. a n. vyslovených, zakladá pre úradníka býv. uhorského štátu nárok na jeho ustanovenie za čs. štátneho úradníka, není správný.

Takého právneho nároku nezakladá ani zákon č. 269/1920, ani § 5. prevádzacieho nariadenia č. 428/1920, ktorý vyslovil len zásady »smernice«, ktorých sa má pri rozhodovaní o podaných žiadostiach šetriť, ktorý ale nestanovil určité a presné podmienky, za ktorých by úrad žiadosti toho-ktorého úradníka vyhovel musel.

Aj vtedy, keď sú splnené všetky podmienky a náležitosti zákonom a vládny nariadením stanovené a predpokladané, záleží od úvahy úradu, či toho-ktorého žiadateľa trvale ustanoví alebo či použije § 6. a dá ho na trvalý odpočinok.

(Nález č. 15.033/1922 a č. 15.169/1923.)

Príspevek k advokátskému pensijnímu fondu.

Nejvyšší správní soud podle §§ 21., 2. zákona ze dne 22. října 1875, č. 36. ř. z. z r. 1876 bez dalšího řízení odmítl stížnost Dra Ludvíka Horvátha, advokáta v Košicích, do rozhodnutí advokátní komory v Turčianském Sv. Martine ze dne 26. listopadu 1923, č. 338/23/II. pcto příspěvku k pensijnímu fondu, poněvadž výnos výboru advokátní komory v Turč. Sv. Martine, proti němuž stížnost čelí, není rozhodnutím neb opatřením správního úřadu ve smyslu § 2. zákona o správním soudu, nýbrž toliko opatřením, týkajícím se vnitřní záležitosti dotyčné advokátní komory jako samosprávné korporace a jejího poměru k jejím členům.

V Praze, dne 12. února 1924.

Podpis nečitelný v. r.

Dr. Bařinka:

Přehled občanských rozhodnutí N. S. *)

Zaplatí-li dlužník před výkonem exekuce k rukám výkonného orgánu, jsou veškeré exekuční výkony bezpředmětny. Otázku, zda placení stalo se právem a penězi dlužníkovými, nelze řešiti v exekučním řízení.

Dne 22. března 1922 přišel do bytu dlužníkovu výkonný orgán, aby provedl zájem pro peněžitou pohledávku vymáhajícího věřitele, protože jemu manželka dlužníkovu vymáhanou pohledávku zaplatila, upustil od zájmu.

Téhož dne zahájeno bylo o jmění dlužníka řízení vyrovnávací a vyvěřena vyhláška vyrovnávací na desce vyrovnávacího soudu. Ku stížnosti dlužníka prohlásil soud rekursní, jenž byl zároveň vyrovnávacím soudem, výkon exekuce ze dne 22. března 1922 neplatným a nařídil vymáhajícímu věřiteli, aby vrátil dlužníku při výkonu exekuce zaplacený peněz

*) Zkratky : Sb. ú. = sbírka úřední, §§ v závorkách poukazují na obdobná ustanovení zák. uh.